

Recht en Aansprakelijkheid

Het Special Item behandelt deze maand de rechtsbijstandverzekeringen en de aansprakelijkheidsverzekeringen voor particulieren (AVP). Beide verzekeringen hebben betrekking op (het beschermen van) de rechtspositie van een verzekerde. Voor uiteenlopende onvoorziene juridische geschillen kan een beroep worden gedaan op een rechtsbijstandverzekering. Rechtshulp wordt in eerste instantie verleend door een rechtshulpverlener van de uitvoerende instantie. Als een verzekerde echter in een gerechtelijke of administratieve procedure een beroep wil doen op zijn recht op vrije advocaatkeuze, dan blijkt de maximumvergoeding voor externe kosten niet alleen te verschillen per product, maar ook per geschil.

Daarnaast besteden we weer aandacht aan de AVP's. Een ongeluk zit in een klein hoekje en schade is vaak het gevolg van onoplettendheid of domme pech. Een AVP kan dan uitkomst bieden. Ook voor schades die je niet zelf hebt veroorzaakt, maar waar je wel voor opdraait. Zoals voor je poeslieve hond die plotseling iemand in zijn been bijt of voor je zontje die een bal door de ruit van de burens trap. Niet jouw schuld, maar deze aansprakelijkheidsschades komen wel voor jouw rekening.

ProductRating *Rechtsbijstandverzekeringen*

Voor de ProductRating 'Prijs' zijn 43 rechtsbijstandverzekeringen vergeleken. De prijsanalyse is gebaseerd op 252 fictieve klantprofielen die variëren in gezinssamenstelling, verzekerd bedrag voor externe kosten, leeftijd verzekeringnemer en gewenste dekkingen. De jaarpremies zijn berekend volgens standaard-acceptatie en -tarieven. Eventueel van toepassing zijnde poliskosten en

kortingsregelingen zijn bij deze premieanalyse buiten beschouwing gelaten.

Voor de ProductRating 'Voorwaarden' zijn eveneens 43 producten onderzocht op voorwaarden en mogelijkheden. Hiervoor zijn 114 criteria uit de MoneyView ProductManager geselecteerd, geclusterd en gewogen.

5-STERRENPRODUCTEN **PRIJS**

- **a.s.r.** Rechtsbijstandverzekering
- **Nationale-Nederlanden** Rechtsbijstandverzekering
- **Verzekerezelf.nl** Rechtsbijstandverzekering

5-STERRENPRODUCTEN **VOORWAARDEN**

- **ABN AMRO** Rechtsbijstandverzekering
- **Nationale-Nederlanden** Rechtsbijstandverzekering
- **Verzekerezelf.nl** Rechtsbijstandverzekering

Het MPR-systeem voor de ProductRating 'Voorwaarden' omvat een puntensysteem, waarbij individuele productcriteria een score tussen 1 en 5 punten krijgen toegekend. De score 3 staat hierbij voor marktconform, de scores 4 en 5 voor meer dan marktconform en de scores 1 en 2 voor minder dan marktconform. Op deze 'basisscores' wordt vervolgens een weging toegepast die tot uitdrukking komt in een 'bonus' of 'malus'-factor. Bij de vertaling van de MPR-scores naar de MoneyView ProductRating worden de aan elkaar gerelateerde productcriteria bij elkaar gevoegd tot samenhangende clusters. De individuele MPR-scores per cluster worden bij elkaar opgeteld, waarna er per cluster eveneens een weging is toegekend. De aldus ontstane gewogen scores per cluster worden bij elkaar opgeteld waarna er een puntentotaal per product ontstaat. Voor een overzicht van de wegingsfactoren zie www.specialitem.nl

Nationale-Nederlanden scoort – net als vorig jaar – zowel op Prijs als op Voorwaarden een 5-sterrenrating. Voor de prijsrating geldt dit overigens alleen voor het tarief dat online kan worden afgesloten. Ook Verzekerezelf.nl – dat een afgeleid product van Nationale-Nederlanden verkoopt – krijgt op beide ratings 5 sterren.

De rechtsbijstandverzekeringen van ABN AMRO, Nationale-Nederlanden en Verzekerezelf.nl onderscheiden zich op een aantal kenmerken positief van de overige rechtsbijstandverzekeringen. Zo hanteren ze over het algemeen geen minimum financieel belang voor het in behandeling nemen van een geschil en geldt voor

bijvoorbeeld een arbeidsrechtelijk geschil geen wachttijd, terwijl het nog steeds vrij gangbaar is dat bij rechtsbijstandverzekeringen voor geschillen een franchise en/of een wachttijd van toepassing is. Nationale-Nederlanden en Verzekerezelf.nl bieden verder een bovengemiddelde maximumvergoeding voor externe kosten voor procedures waarin het niet verplicht is om je bij te laten staan door een advocaat. In tegenstelling tot het gros van de markt is deze vergoeding bij hen niet nader beperkt. De rechtsbijstandverzekering van ABN AMRO is volledig modulair, een verzekeringnemer kan kiezen uit verschillende dekkingen, in elke gewenste combinatie.

Wilt u weten wat de prijspositie van uw rechtsbijstandverzekering is? Bestel dan de uitgebreide prijsanalyse! Surf naar www.specialitem.nl en download het bestelformulier!

Wilt u de **ProductRating 'Voorwaarden'** zelf genereren en nagaan welke ProductRating uw product heeft? Dat kan met de **MoneyView ProductManager**. Neem **contact** op met MoneyView voor meer informatie over abonnementen of een **gratis demoversie**.

Heeft uw product een **5-sterren Product-Rating**? Gefeliciteerd! Wilt u met het ProductRating-logo naar buiten treden in advertenties, op websites of andere uitingen? Neem **contact** op met MoneyView en vraag naar de voorwaarden.

MoneyView

Contactgegevens:
020 - 626 85 85 of
specialitem@moneyview.nl

Trends en Ontwikkelingen *Toegelicht*

Externe kosten

Met een rechtsbijstandverzekering verzekert je je voor juridische hulp bij een (dreigend) conflict. Als een geschil in behandeling wordt genomen door de rechtshulpverlener, worden de zogenaamde interne kosten altijd volledig vergoed. Vergoeding van externe kosten, zoals de kosten van een zelf gekozen advocaat, zijn daarentegen tegenwoordig vrijwel altijd beperkt.

Vervuit de meeste geschillen worden door de uitvoerende instantie afgehandeld. Rechtsbijstandverzekeraars geven aan dat slechts een klein percentage 'extern' gaat. Hoe hoog dat percentage dan precies is, willen ze vanwege de concurrentiegevoeligheid van deze informatie echter niet prijsgeven. Wel constateren ze een toename van het aantal zaken waarin een verzekerde in een gerechtelijke of administratieve procedure een beroep doet op zijn recht op vrije advocaatkeuze. Voor rechtsbijstandverzekeraars leidt deze geringe stijging echter tot een aanzienlijke toename van de kosten.

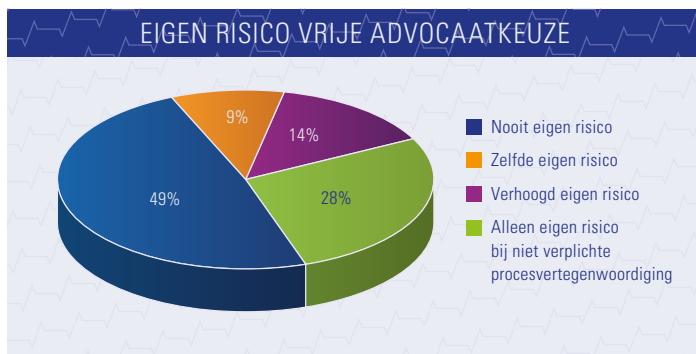
Om een grotere schadelast het hoofd te bieden, heeft een verzekeraar in beginsel drie instrumenten:

1. premie verhogen;
2. eigen risico verhogen;
3. vergoeding beperken.

Uit onderzoek van MoneyView blijkt dat bij rechtsbijstandverzekeringen met name de laatste twee opties op grote schaal zijn doorgevoerd. De premies zijn niet substantieel verhoogd, maar steeds vaker geldt een (hoger) eigen risico en zijn de maximumvergoedingen voor externe kosten beperkt. Vooral bij procedures zonder verplichte procesvertegenwoordiging wordt vaker een eigen risico vastgesteld en zijn de maximumvergoedingen nader beperkt.

Eigen risico

Inmiddels geldt bij 40% van de onderzochte producten een (hoger) eigen risico van € 250,- per geschil indien een verzekerde zelf een advocaat wenst in te schakelen bij procedures waarvoor dit niet verplicht is. Bij ruim een kwart van de rechtsbijstandverzekeringen geldt dit eigen risico alleen als een verzekerde in deze situaties een beroep doet op zijn vrije advocaatkeuze. Bijna de helft van de rechtsbijstandverzekeringen hanteert (nog) geen eigen risico.

In het staafdiagram staan de gemiddelde maximumvergoedingen van de 43 onderzochte rechtsbijstandverzekeringen, geclusterd per uitvoerende instantie. Met 'Standaard' wordt bedoeld de maximumvergoeding voor externe kosten zoals deze geldt voor procedures waarbij het verplicht is om je te laten bijstaan door een advocaat of als de rechtshulpverlener zelf de zaak wil uitbesteden.

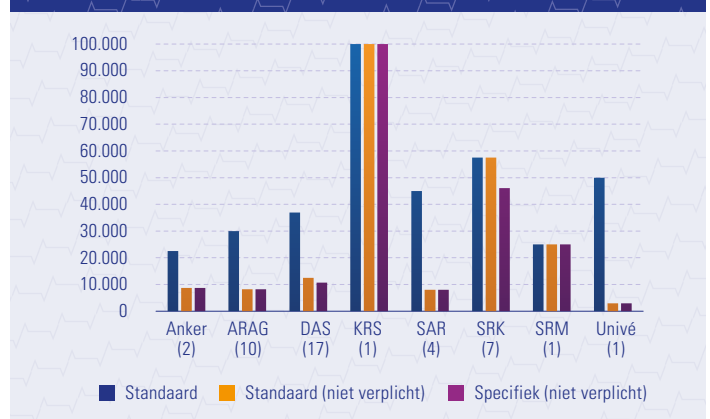
Hoewel het gemiddelden betreft, laat het staafdiagram zien dat de verschillen groot zijn. Niet alleen de verschillen tussen uitvoerende instanties (en individuele producten) zijn groot, ook is duidelijk zichtbaar dat voor procedures waarvoor het niet verplicht is om je te laten bijstaan door een advocaat, de maximumvergoedingen aanzienlijk lager liggen als een verzekerde toch een advocaat naar zijn keuze wil inschakelen (niet verplicht). Alleen bij KRS (Klaverblad Rechtsbijstand Stichting; uitvoerder van Klaverblad Verzekeringen), SRK (Stichting Schaderegelingskantoor voor rechtsbijstandverzekering; uitvoerder van onder andere Aegon en Nationale-Nederlanden) en SRM (Stichting Rechtsbijstand Mobiliteitsbranche; uitvoerder van Polis Direct) worden de externe kosten niet nader beperkt. Bij een aantal aanbieders wordt in geval van specifieke geschillen, waarvoor niet verplichte procesvertegenwoordiging geldt, de maximumvergoeding nog verder beperkt. Dit is bijvoorbeeld aan de orde bij arbeidsrechtelijke procedures bij de kantonrechter (in het staafdiagram weergegeven als 'Specifiek (niet verplicht)').

(Geen) verplichte procesvertegenwoordiging

Vorig jaar (Special Item nr. 50) toonde MoneyView al aan dat vooral de externe kosten bij procedures waarvoor geen verplichte procesvertegenwoordiging van toepassing is, beperkt werden. Deze trend heeft zich het afgelopen jaar voortgezet en inmiddels zijn bij bijna alle aanbieders de externe kosten beperkt. Alleen de rechtsbijstandverzekeringen van De Goudse, Kruidvat en ING kennen op dit moment geen standaard limiet op de externe kosten. Slechts voor met name genoemde geschillen, zoals een burenruzie of een conflict over de erfenis, geldt bij hen een maximumvergoeding van € 20.000,-.

Bij ruim een derde van de onderzochte rechtsbijstandverzekeringen is de standaard maximumvergoeding voor externe kosten bij procedures zonder verplichte procesvertegenwoordiging nog geen 20% van de standaard maximumvergoeding voor externe kosten waarbij wel een procesmonopolie geldt. Voor bijvoorbeeld procedures bij de kantonrechter hoeft je je niet te laten bijstaan door een advocaat. De kantonrechter behandelt onder andere arbeidszaken, huurzaken en civiele zaken met een belang tot € 25.000,-.

GEMIDDELDE MAXIMUMVERGOEDINGEN EXTERNE KOSTEN

ProductRating **Aansprakelijkheidsverzekeringen**

Voor de ProductRating 'Prijns' zijn 36 aansprakelijkheidsverzekeringen voor particulieren (AVP's) vergeleken. De prijsanalyse is uitgevoerd op basis van 30 door MoneyView opgestelde klantprofielen die variëren in gezinssamenstelling, verzekerde bedragen en eigen risico's. De jaarpremies zijn berekend volgens standaardacceptatie en -tarieven. Poliskosten en kortingsregelingen zijn niet meegenomen in deze premieanalyse.

Ook de AVP van ZLM Verzekeringen komt in aanmerking voor een 5-sterrenrating

op Prijs, maar dit product is alleen af te sluiten door mensen die wonen in Zeeland of Noord-Brabant. Omdat ruim 80% van de Nederlanders dit product niet kan afsluiten, is deze niet in de rating opgenomen.

Voor de ProductRating 'Voorwaarden' zijn 37 AVP's onderzocht. Hiervoor zijn 51 criteria uit de MoneyViewProductManager geselecteerd, geclusterd en gewogen. Op voorwaarden zijn meer producten onderzocht dan op prijs vanwege het ontbreken van premie-informatie.

5-STERRENPRODUCTEN PRIJS

MoneyView
★ ★ ★ ★ ★
PARTICULIERE AANSPRAKELIJKHEID
ProductRating 'Prijns'
2015

- **Bruns ten Brink** AVP
- **EAG Assuradeuren** AVP Profielpolis
- **Klaverblad Verzekeringen** AVP

5-STERRENPRODUCTEN VOORWAARDEN

MoneyView
★ ★ ★ ★ ★
PARTICULIERE AANSPRAKELIJKHEID
ProductRating 'Voorwaarden'
2015

- **Aegon** AVP
- **Interpolis** AVP
- **Klaverblad Verzekeringen** AVP

De AVP van Klaverblad krijgt als enige op zowel Prijs als Voorwaarden een 5-sterrenrating. De producten met een 5-sterrenrating op Voorwaarden scoren op meerdere kenmerken boven marktconform. Zo kennen de AVP's van Aegon en Klaverblad naast een keuze in het verzekerd bedrag ook een keuze in het eigen risico. Op de AVP van Interpolis zijn in geval van een meerpersoonshuishouden alle gezinsleden die op hetzelfde adres wonen meeverzekerd, ongeacht of zij gehuwd zijn of

niet. Verder is bij alle drie 5-sterrenproducten de aansprakelijkheid voor een niet meer of nog niet bewoonde woning niet beperkt ten aanzien van de duur van de leegstand. Doorgaans is dit gemaximeerd op 12 of 24 maanden na het verlaten of verkrijgen van de woning. De dekking voor overige – niet uitgesloten – gevallen van opzicht, zoals aansprakelijkheidsschades aan geleende zaken, zijn bij Interpolis en Klaverblad gedekt met een boven marktconform bedrag van € 25.000,-.

Marktfeiten **Toegelicht**

Premies

De premies van AVP's stijgen. Bij meer dan 40% van de onderzochte producten constateert MoneyView een premiestijging ten opzichte van een jaar geleden, toen MoneyView ook onderzoek deed naar AVP's (Special Item nr. 50). Bij deze verzekeringen is de gemiddelde premiestijging ruim 8%, maar er zit ook een procentuele uitschieter bij van 33,3%. Met name een stijging in de schadelast heeft volgens verzekeraars geleid tot deze premiestijgingen. Consumenten zijn – mede door de crisis van de afgelopen jaren – 'claimbewuster' geworden. Op de AVP worden vooral meer kleine schades veroorzaakt door kinderen en huisdieren geclaimd. Ook de schadelast voor letselschades (veroorzaakt door dieren) stijgt. De premieverhogingen zullen waarschijnlijk aanhouden door de ontwikkelingen op het gebied van (het toekennen van) smartengeld.

Smartengeld is een vergoeding voor geleden immateriële schade. Deze 'niet-vermogenschade' kunnen alleen slachtoffers verhalen op een aansprakelijke derde (art. 6:106 BW). Op 16 juli jongstleden is echter opnieuw een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend om ook naast en nabestaanden recht te geven op vergoeding van zogenaamde affectieschade. Als dit wetsvoorstel wordt aangenomen, zal dat voor AVP-verzekeraars leiden tot een verdere stijging van de schadelast, met als gevolg een doorbelasting aan verzekeren. Wanneer deze wetgeving mogelijk van kracht wordt, is nog niet bekend.

De premie voor een AVP verschilt per gezinssituatie en is afhankelijk van het verzekerde bedrag en het eigen risico.

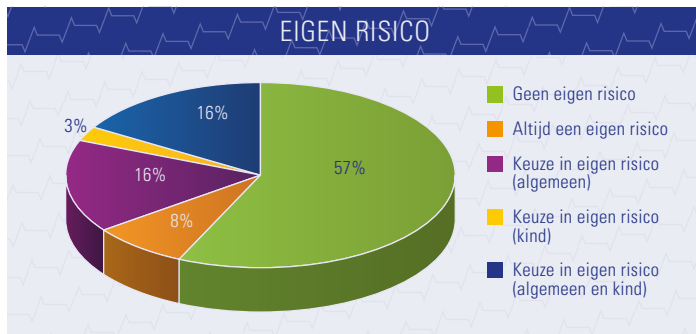
GEMIDDELTE JAARPREMIE AVP				
	ZONDER EIGEN RISICO		MET EIGEN RISICO	
Gezinssituatie	1.25 mln	2.5 mln	1.25 mln	2.5 mln
Alleenstaande zonder kinderen	€ 36,75	€ 44,98	€ 32,53	€ 43,10
Alleenstaande met kinderen	€ 59,29	€ 75,19	€ 51,67	€ 67,95
Gezin zonder kinderen	€ 55,74	€ 69,34	€ 48,46	€ 63,03
Gezin met kinderen	€ 61,12	€ 76,96	€ 53,36	€ 69,46

Bron: MoneyView Benchmark

Het premieverschil tussen een verzekerd bedrag van € 1,25 miljoen en € 2,5 miljoen is gemiddeld ruim 25%. Door te kiezen voor een eigen risico van € 90,- of € 100,- per gebeurtenis, bedraagt de gemiddelde premiekorting ongeveer 10%.

Eigen risico

Bij alle producten is een eigen risico van € 0,- mogelijk, met uitzondering van de AVP's van HEMA, ING en InShared, waarbij altijd € 100,- voor eigen rekening van de verzekerde komt. Centraal Beheer Achmea hanteert voor de eerste schade weliswaar geen eigen risico, maar brengt voor elke volgende aansprakelijkheidschade binnen drie jaar een eigen bijdrage van € 100,- in rekening.

Bron: MoneyView ProductManager

Ruim een derde van de onderzochte AVP's biedt – in ruil voor premiekorting – een keuze voor een vrijwillig algemeen eigen risico en/of een eigen risico voor aansprakelijkheidsschades veroorzaakt door kinderen. Het bedrag dat voor rekening van een verzekerde komt bij aansprakelijkheidsschades veroorzaakt door (huis)dieren is bij alle aanbieders gelijk aan het algemeen geldende of vrijwillig gekozen eigen risico. Bij meer dan de helft van de producten geldt (nog) geen eigen risico. In plaats van het verhogen van de premie kan een verzekeraar ook een (hoger) eigen risico opwerpen om de stijgende schadelast te beteugelen. Hierbij is niet uit te sluiten dat voor specifieke schadesituaties (bijvoorbeeld schades veroorzaakt door dieren) in de toekomst hogere eigen risico's kunnen gaan gelden.

Productkenmerken *Uitgelicht*

Schuld- en risicoaansprakelijkheid

Een AVP dekt de financiële gevolgen van een schade, die door schuld van een verzekerde aan een derde is toegebracht of vanwege risicoaansprakelijkheid voor zijn rekening komt. Hiermee wordt zowel de vermogenspositie van een verzekerde als van een benadeelde beschermd.

Bij schuldaansprakelijkheid is er sprake van een zekere mate van verwijtbaarheid. Bij risicoaansprakelijkheid daarentegen speelt schuld of verwijtbaarheid van een verzekerde geen rol. Hier bepaalt de hoedanigheid van een verzekerde of er sprake is van aansprakelijkheid. Een verzekerde is op een AVP onder andere verzekerd voor aansprakelijkheid in de rol van:

- Ouder: voor schade veroorzaakt door zijn/haar kinderen (artikel 6:169 BW);
- Bezitter van een huisdier: voor schade veroorzaakt door huisdieren (artikel 6:179 BW);
- Eigenaar van een woonhuis: voor schade veroorzaakt door een gebrek aan een opstal (artikel 6: 174 BW).

In het vervolg van deze paragraaf wordt specifiek ingegaan op de risicoaansprakelijkheid van een ouder voor zijn of haar kinderen.

De aansprakelijkheid van ouders is afhankelijk van de leeftijd van het kind dat de schade heeft veroorzaakt. Daarbij zijn er drie leeftijdsklassen:

1. Ouders van kinderen tot 14 jaar zijn risicoaansprakelijk als de actieve gedraging van het kind op zichzelf beschouwd onrechtmatig is. Voor nalaten – bijvoorbeeld niet waarschuwen voor een gevaar – is een ouder dus niet aansprakelijk. Een kind tot 14 jaar is zelf niet aansprakelijk. Dit is wettelijk uitgesloten in art. 6:164 BW.
2. Voor kinderen van 14 of 15 jaar oud zijn ouders in beginsel ook aansprakelijk voor alle onrechtmatige gedragingen (doen en nalaten). Alleen als zij kunnen bewijzen dat ze al het redelijke hebben gedaan om de onrechtmatige gedraging van hun kind te voorkomen, zijn ze niet aansprakelijk.
3. Kinderen van 16 jaar of ouder zijn altijd zelf aansprakelijk voor hun eigen onrechtmatige gedragingen. De ouders niet, tenzij zij zelf ook onrechtmatig hebben gehandeld of nagelaten.

In bovenstaande situaties kan een beroep worden gedaan op een AVP. Opzet is uiteraard uitgesloten en verder is het van belang dat kinderen zijn meeverzekerd doordat voor de juiste gezinssituatie premie is betaald. Onder andere Reaal is op dit punt coulant: heeft een verzekeringnemer tijdens de looptijd van de verzekering verzuimd zijn/haar kinderen aan te melden en mee te verzekeren, dan betaalt Reaal toch voor schade die deze kinderen hebben veroorzaakt, onder inhouding van een eigen risico van € 160,- per gebeurtenis.

Weet waar u staat met uw Rechtsbijstandverzekering

Met de MoneyView ProductManager bepaalt u moeiteloos uw marktpositie

KLIK HIER VOOR MEER INFORMATIE

MoneyView

Special Item *Agenda*

OKTOBER: **HYPOTHEKEN**

>> *Klik hier voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Hypotheken*

NOVEMBER: **KOOPSOMMEN EN LIJFRENTES**

>> *Klik hier voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Koopsommen en Lijfrentes*

Wilt u weten wat de prijspositie van uw rechtsbijstandverzekering is? Bestel dan de uitgebreide prijsanalyse! Surf naar www.specialitem.nl en download het bestelformulier!

Wilt u de **ProductRating 'Voorwaarden'** zelf genereren en nagaan welke ProductRating uw product heeft? Dat kan met de **MoneyView ProductManager**. Neem **contact** op met MoneyView voor meer informatie over abonnementen of een **gratis demoversie**.

Heeft uw product een **5-sterren Product-Rating**? Gefeliciteerd! Wilt u met het ProductRating-logo naar buiten treden in advertenties, op websites of andere uitingen? Neem **contact** op met MoneyView en vraag naar de voorwaarden.

MoneyView

Contactgegevens:
020 - 626 85 85 of
specialitem@moneyview.nl